

Hankija põhjendused Ernst & Young Baltic AS (edaspidi pakkuja) kvalifitseerimata jätmiseks

1. Kvalifitseerimise tingimuse kohaselt peab pakkuja olema riigihanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul nõuetekohaselt täitnud vähemalt kaks lepingut, mille sisuks on eel-, äri või õigusanalüüsi või uuringu läbiviimine või prototüübi või piloodi teostamine ja mille maksumus on vähemalt 50 000 eurot ilma käibemaksuta.
2. Vastavalt kvalifitseerimise tingimusele pidi pakkuja esitama hankepassis andmed riigihanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul täidetud lepingu kohta koos andmetega lepingu sõlmimise ja täitmise kuupäeva, maksumuse ja teise lepingupoole kohta (tellija nimi, e-posti aadress, telefon).
3. Pakkuja on hankepassis märkinud järgmiselt: Teostatud tööde kohta lisatud eraldi fail lisadokumentide alla. Nimetatud eraldi failis „Pakkuja teostatud projektide loetelu vorm” on esitatud järgmised 2 lepingut:
 - 3.2.1 Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga sõlmitud leping „Kinnisvara sündmusteenuste pakkumise ärianalüüs.“, mille tööde läbiviimise perioodiks on 11/2020- 04/2021 ning maksumuseks 50 820 eurot koos käibemaksuga.
 - 3.2.2 Eesti Rahvusraamatukoguga sõlmitud leping „Digitaalarhiivi äri- ja detailanalüüs.“, mille tööde läbiviimise perioodiks on 09/2018–04/2019 ning maksumuseks 50 000 eurot koos käibemaksuga.
4. Hankija on riigihangete registrist lepingu eseme järgi otsides tuvastanud, et punktis 3.2.1 nimetatud leping on sõlmitud riigihanke viitenumbri 224768 tulemusena ning **lepingu tegelik maksumus on 42 350,00 eurot ilma käibemaksuta.** Punktis 3.2.2 nimetatud leping on sõlmitud riigihanke viitenumbri 198751 tulemusena ning lepingu tegelik maksumus on 50 000,00 eurot ilma käibemaksuta.
5. Punktis 3.2.1 nimetatud leping ei vasta kvalifitseerimise tingimusele, mille kohaselt peab riigihanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul täidetud lepingu maksumus olema vähemalt 50 000 eurot ilma käibemaksuta.
6. Pakkuja ei ole hankepassis esitanud kvalifitseerimise tingimusele vastamiseks rohkem täidetud lepinguid, kui need 2 lepingut, mis on esitatud failis „Pakkuja teostatud projektide loetelu vorm”.
7. Hankija ei saa ka ise riigihangete registrist vms avalikest andmekogudest riigihangete seaduse (edaspidi RHS) § 104 lg 11 alusel lepinguid otsima minna, sest tulenevalt RHS § 104 lg 8 saab hankija eduka pakkuja sisulise kvalifikatsiooni kontrollimisel lähtuda vaid pakkuja poolt hankepassis esitatud andmetest (VAKO 15.05.2019 56-19/204376, p 13.2) ning Tallinna Ringkonnakohtu 09.07.2021 otsuse nr 3-21-722 p 12 kohaselt kui pakkuja on jätnud andmed üldse esitamata, ei saa hankija asuda teostama kvalifikatsiooni sisulist kontrolli koos võimalike täiendavate selgituste ja dokumentide küsimisega (ringkonnakohtu 08.07.2019 otsus asjas nr 3-19-631, p 15). Ringkonnakohtu 31.10.2019 otsuses asjas nr 3-19-1523 selgitati (p-d 18 ja 18.1), et

selgituse küsimisega on võimalik avada mõne olemasoleva tingimuse sisu, kuid üldjuhul ei saa sellega asuda muutma riigihanke alusdokumente ega pakkumust (Euroopa Kohtu 10.10.2013 otsus asjas C-336/12, p-d 31–32). Selline tegevus ei vastaks läbipaistvuskohustusele ega võrdse kohtlemise põhimõttele (RHS § 3 p-d 1 ja 2). Lisaks on ka Tallinna Ringkonnakohus asjas 3-19-631 (p 16) märkinud, et isegi sisulise kontrolli läbiviimisel ei pea hankija tal mingi teabe olemasolul (mis ei tulene avalikest registritest ega pole pakkuja poolt avaldatud) asuma eeldama selle teabe kasutada soovimist pakkuja poolt, kuna hankija ei saa pakkuja eest kujundada pakkumuse sisu ega pakkuja eest valida kvalifitseerimistingimuste täitmiseks vajalikke ressursse ja näitajaid.

8. Kuna punktis 5 nimetatud lepingu mittevastavus on sisuline puudus, mida ei ole võimalik kuidagi pakkujal selgitustega kõrvaldada ilma, et kaasneks uute andmete esitamine, siis seetõttu ei küsinud hankija pakkujalt ka RHS § 46 lg 4 alusel selgitust. RHS § 46 lg 3 kommenteeritud väljaande p 20 kohaselt tuleb RHS § 46 lg-s 3 sätestatud keeluga hõlmatud alasse kuuluvaks lugeda kvalifitseerimistingimusi puudutavad uued andmed. Kuna käesoleval juhul pidid kõik pakkujad hankepassis välja tooma 2 nõuetele vastavat referentslepingut ja pakkuja üks lepingutest ei vasta nõuetele, siis ei saa kolmandat lepingut, mis vastaks nõuetele, selgituse korras minna pakkujalt küsima. See oleks sisult uute andmete küsimine.

Direktiivi 2004/17 artiklis 10 ette nähtud ettevõtjate võrdse kohtlemise põhimõtet tuleb tõlgendada nii, et sellega on vastuolus, kui hankija palub hankemenetluses pakkujal esitada hankedokumentides nõutud avaldusi või dokumente, mida ei ole pakkumuste esitamiseks ette nähtud tähtaja jooksul esitatud. Samas ei ole selle artikliga vastuolus, kui hankija palub pakkujal oma pakkumust selgitada või parandada selles sisalduv ilmne tehniline viga, kuid seda siiski tingimusel, et selline ettepanek saadetakse kõigile samas olukorras olevatele pakkujatele ning kui kõiki pakkujaid koheldakse võrdselt ja lojaalselt nii, et seda selgitamist või parandamist ei saaks samastada uue pakkumuse esitamisega, mida tuleb kontrollida eelotsusetaotluse esitanud kohtul. (Euroopa Kohtu 11. mai 2017 otsus kohtuasjas C-131/16, p 39). Lisaks, Euroopa Kohus on rõhutanud, et selgituste nõudmisega ei tohi siiski kõrvaldada sellist puudust, mis seisneb hankedokumentides nõutud dokumendi või andmete esitamata jätmises; hankija peab rangelt kinni pidama enda poolt kindlaks määratud tingimustest (Euroopa Kohtu 11. mai 2017 otsus kohtuasjas C-131/16, p 33). Hankija hinnangul mitte nõuetekohase lepingu esitamist ei saa lugeda ilmselgeks tehniliseks veaks ja tegemist ei ole ebaselgusega, mida saaks lihtsalt uusi andmeid esitamata selgitada. Uue lepingu esitamine oleks hankepassis esitatud info muutmine, mis ei ole kooskõlas ettevõtjate võrdse kohtlemise printsiibiga.

9. Pakkuja poolt hankepassis (täpsemalt viidatud failis „Pakkuja teostatud projektide loetelu vorm“) esitatud andmete kohaselt ei ole pakkuja riigihanke algamisele eelneva 36 kuu jooksul täitnud vähemalt kahte lepingut vastavalt kvalifitseerimise tingimuses nõutule. Hankija hinnangul ei vasta pakkuja tehniline ja kutsealane pädevus hanke alusdokumentides sätestatud kvalifitseerimise tingimustele.
10. Vastavalt RHS 98 lg 5 ja 104 lg 8 jätta kvalifitseerimata pakkumuse esitanud Ernst & Young Baltic AS, sest pakkuja tehniline ja kutsealane pädevus ei vasta hanketeates esitatud kvalifitseerimise tingimustele.

Riigihange: Analüüside ja uuringute läbiviimise ning prototüüpide ja pilootide loomise raamleping

Viitenumber: 246831

Hankija: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium